

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118326514
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6118326514.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska č. 5, 85102 Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený právne - Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO : 53 255 739, proti žalovanému: N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom, A. XXXX/XX, XXX XX E., o zaplataenie 341,49 EUR s príslušenstvom a zmluvnej pokuty 255,29 EUR, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 11Csp/92/2018 - 102 zo dňa 2. septembra 2019 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a vo výroku III. o náhrade trov konania a v rozsahu týchto zrušených výrokov v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

N e d o t k n u t ý m ostáva rozsudok v odvolaní nenaopatnutom výroku (I.) o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 341,49 Eur s úrokom z omeškania 5,05% ročne:

- zo sumy 18,90 Eur od 26.8.2015 do zaplataenia,
 - zo sumy 186,47 Eur od 26.9.2015 do zaplataenia,
 - zo sumy 63,02 Eur od 27.10.2015 do zaplataenia,
 - zo sumy 33,49 Eur od 26.11.2015 do zaplataenia,
 - zo sumy 39,61 Eur od 29.12.2015 do zaplataenia,
- do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej iba „ okresný súd „) vyhovel žalobe čiastočne a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 341,49 eur s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 18,90 eur od 26.8.2015 do zaplataenia, zo sumy 186,47 eur od 26.9.2015 do zaplataenia, zo sumy 63,02 eur od 27.10.2015 do zaplataenia, zo sumy 33,49 eur od 26.11.2015 do zaplataenia, zo sumy 39,61 eur od 29.12.2015 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Zamietol žalobu vo zvyšku (výrok II.). Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Predmetom rozhodovania bol peňažný nárok zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej podľa § 44 ods. 1 Z.č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom a.s. Bratislava) a žalovaným dňa 31.7.2015. Žalobca sa stal nadobúdateľom predmetnej pohľadávky od pôvodného poskytovateľa služby na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 21.8.2017.

3. Okresný súd pri právnom posúdení veci riadiac sa ust. § 44 ods. 1, § 43 ods.1 písm. a) Z.č. 351/2011 Z.z. a ďalej ust. § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods.1, ods.4 písm. k) Občianskeho zákonníka za opodstatnený vyhodnotil nárok žalobcu na zaplataenie ceny za dodané služby jeho právnym predchodcom žalovanému,

ten nezaplatenie ceny za dodané služby aj vyúčtované faktúrami č. VS : 7506898761 na sumu 18,90 eur so splatnosťou 25.8.2015, 7507800412 na sumu 191,46 eur so splatnosťou 25.9.2015, 7508707268 na sumu 80,31 eur so splatnosťou 26.10.2015, 7509700424 na sumu 38,48 eur so splatnosťou 25.11.2015, 7510723854 na sumu 59,42 eur so splatnosťou 28.12.2015,- nerozporoval. Ako opodstatnené priznal okresný súd žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ aj úroky z omeškania z jednotlivých vyšpecifikovaných čiastkových súm, mal preukázané omeškание žalovaného s ich plnením.

4. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty súd žalobe nevyhovel. Predmetný nárok posudzoval z pohľadu ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zohľadnil spotrebiteľský charakter právneho vzťahu založený zmluvou o poskytovaní verejných služieb ako zmluvy spotrebiteľskej, v ňom žalovaný vystupoval v pozícii fyzickej osoby bez oprávnenia na podnikanie a právny predchodca žalobcu bol v pozícii dodávateľa - konal v rámci predmetu svojho podnikania. Zmluvnú pokutu vo výške 310 eur (základ - počiatočná suma, ktorá bude klesať) strany zmluvy dojednali v „ Dodatku „ k zmluve o poskytovaní verejných služieb...“. Uvedené dojednanie nerozlišuje závažnosť porušenia tej - ktorej zmluvnej povinnosti, čo spôsobuje podľa názoru okresného súdu „ neurčitost’ „ dohody o zmluvnej pokute. Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute musí vždy zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a jej závažnosti a zároveň sa odvíjať od reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej doby platnosti zmluvy nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprímeraná a prípadným nárokom na ňu nesmie vzniknúť bezdôvodné obohatenie. V súdnej veci zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, lebo dodatok k zmluve má charakter štandardnej formulárovej zmluvy. Podľa názoru okresného súdu zmluvná pokuta tak ako je dohodnutá v dodatku k zmluve spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, následne je neplatnou.

5. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania, vychádzal z toho, že každá z nich mala v spore úspech čiastočný.

6. Voči rozsudku, čo do zamietnutia žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 255,29 eur sa odvolal v zákonnej lehote žalobca, domáha sa v tejto časti zmeny rozsudku, v rámci nej žiada vyhovieť žalobe, alternatívne rozsudok zrušiť a v zrušenej časti vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V úvode odvolania zvýraznil právny význam inštitútu zmluvnej pokuty upravenej v hmotnoprávnom ustanovení § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukazuje na funkcie zmluvnej pokuty - donucovaciú (donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku) prevenčnú (zabezpečenie povinnosti), ak totiž bude zabezpečená povinnosť splnená, hlavná funkcia zmluvnej pokuty je vyčerpaná. V súdnom prípade zmluvné strany zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty dohodli v bode 3 Dodatku. Záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za poskytovanie služieb je definovaný aj v ods. 1 písm. b) Dodatku. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením faktúry/faktúr za dodané služby, čo je zrejme aj z uplatneného nároku, ktorého prevažnú časť predstavujú neuhradené faktúry za poskytnuté služby. Žalovaný porušil svoje povinnosti poskytnúť zmluvne dohodnuté protiplnenie t.j. neuhrádzal faktúry vystavené za dodané služby riadne a včas a túto skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval.

7. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa názoru odvolateľa vôbec nereflektuje požiadavku ust. § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe jej vzniku. Vytýka okresnému súdu, že pristúpil k hodnoteniu predmetnej podmienky v čisto všeobecnej rovine, nezaoberal sa s nárokom na zmluvnú pokutu s ohľadom na konkrétne okolnosti, ako napr. skutočne nároková výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k výške dlžnej sumy, časové obdobie v ktorom bol žalovaný v omeškani, závažnosť porušenia povinnosti a pod. Zotrúva na tom, že dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute má charakter individuálneho dojednanja.

8. Odvolateľ dodáva, že zmluvná pokuta predstavuje paušalizovanú náhradu škody, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Škoda pozostáva z ceny telefónu a sumy ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom na dobu viazanosti. Zmluvnou pokutou si dodávateľ služby zabezpečuje zároveň návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny

poskytnutej služby alebo nevrátených zariadení ktoré boli žalovanému poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Jeho právny predchodca určil základ výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k cene poskytnutého zariadenia a zľavenej cene za poskytované služby a v prípade nesplnenia si svojich povinností je žalovaný povinný v podobe zmluvnej pokuty vrátiť cenové zvýhodnenie, ktoré požíval počas trvania záväzkového vzťahu. Navyše, zmluvná pokuta bola v Dodatku vyjadrená Degresívnym spôsobom, t.j. jej základ sa znižuje o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynulých z doby viazanosti zn. do doby prerušenia poskytovania služieb, resp. o čiastku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého si zákazník neplní povinnosť riadne a včas. Napokon zmluvná pokuta bola vyúčtovaná v zníženej sume 255,29 eur so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti a to vrátane dní počas ktorých bol žalovaný ešte pripojený/ resp. poskytovanie služieb vo vzťahu ku SIM karte ešte nebolo prerušené a žalovaný svoje povinnosti riadne a včas platiť cenu za poskytnuté služby si nesplnil. V závere odvolania žalobca opiera svoje odvolanie (argumentácie v ňom) o prijaté závery súdov v obdobnej otázke, napr. v rozsudku KS Trenčín zo dňa 19.10.2017 sp.zn. 19 Co 142/2016 a ďalšie.

9. Žalovaný písomné vyjadrenie k odvolaniu nedoručil.

10. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „ CSP“) po zistení, že odvolanie podal v zákonnej lehote na to oprávnený účastník, proti rozsudku ktorému je odvolanie prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP v odvolaní napadnutom výroku a v bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov konania a v tomto zrušenom rozsahu vrátil podľa § 391 ods. 1 CSP vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Výroku rozsudku - I. sa nedotýkal, odvolaním totiž napadnutý nebol.

11. V súdnej veci vyhodnotil odvolanie žalobcu za dôvodné. Oprávnené odvolateľ vytyka rozhodnutiu absenciu posudzovania, vyhodnocovania všetkých vecných otázok v súhrne potrebných pre záver o tom, či má/nemá žalobca nárok na zmluvnú pokutu. Z tohto dôvodu ani písomné odôvodnenie rozhodnutia svojim obsahom nedáva relevantné odpovede na pre vec významné otázky, nespĺňa tak ani kritériá riadne vyargumentovaného rozhodnutia súdu z pohľadu ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

12. Je nesporné, že zmluvná pokuta bola dojednaná v spotrebiteľskom právnom vzťahu, založenom uzatvorením zmluvy o poskytovaní verejných služieb podľa § 44 ods. 1 Z.č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách... (charakterom zmluvy spotrebiteľskej) medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 31.7.2015. Zmluvnú pokutu zmluvné strany dojednali v „ Dodatku „ k zmluve o poskytovaní verejných služieb...Aj podľa názoru odvolacieho súdu dojednanie o zmluvnej pokute bolo obsahom štandardnej formulárovej zmluvy, pripravenej dodávateľom, ide o typovú zmluvu „ do nej a jej dodatku sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa, účastnícky program a služby a pod. Žalovaný/ spotrebiteľ ako druhá zmluvná strana nemala možnosť oboznámiť sa vopred s dojednanými zmluvnými ustanoveniami, teda pred podpisom zmluvy nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve a v jej Dodatku nemožno považovať s poukazom na ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané. Žalovaný nemohol z tohto dôvodu ani obsah vopred dodávateľom naformulovaného dojednania o zmluvnej pokute ovplyvniť. Dojednanie o zmluvnej pokute v zmluvnom dokumente . „ Dodatku „ k zmluve má charakter individuálne nedojednanej zmluvnej podmienky, preto ako taká podlieha súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. súdnemu prieskumu, či spôsobuje v konkrétnom prípade značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

13. Je prípustné aj v spotrebiteľskej zmluve dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa, je ale zásadné, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä vo vzťahu k dôsledkom aké toto porušenie má pre dodávateľa.

14. Okresný súd iba v rovine všeobecnej a formálnej podrobil súdnej kontrole dojednanie o zmluvnej pokute (bod. 3 - Záväzok viazanosti - v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb). Po hodnotení dojednania o zmluvnej pokute s charakterom individuálne nevyjednanej zmluvnej podmienky vo formulárovom zmluvnom dokumente, okresný súd sa mal následne zaoberať otázkou „ primeranosti

„ v tejto súvislosti ustáliť vo vzťahu ku ktorému konkrétnemu porušeniu zmluvných povinností žalobca nárok na zmluvnú pokutu viazal, či zmluvná pokuta v dojednanej výške bola/ nebola primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti a k dôsledkom ktoré nastali porušením povinnosti pre dodávateľa vzhľadom na poskytnuté a využité výhody, zľavy (u dojednaného produktu/ služby), Benefity, prípadne ktoré by mohol využiť za trvania celej doby viazanosti žalovaný, či umožňuje zmluvné dojednanie svojim konkrétnym obsahom vyhodnotiť/preskúmať v súdnej veci primeranosť zmluvnej pokuty. Až po zodpovedaní uvedených vecných súvislostí bude možné vyhodnotiť, či spôsobuje/ nespôsobuje zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, či nárok na zmluvnú pokutu vychádza z platnej/neplatnej zmluvnej podmienky. Uvedený názor odvolacieho súdu je v ďalšom štádiu konania pre okresný súd záväzný.

15. Zrušenie rozsudku v odvolaní napadnutom meritórnym výroku založilo zrušenie rozsudku aj v bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov konania. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie prípustné n i e j e .